

DERIV.: *Ependimitis*.

Epèntesi, epentètic, V. tesi

EPI-, prefix de mots savis, pres de la preposició grega *ἐπί* 'sobre, damunt de, en, després', amb el qual s'han creat molts termes tècnics nous, com *epicant, epicardi, epicarpi, epicerebral, epicrani, epigènesi, epigeu, epiplerosi*, etc.

ÈPIC, pres del ll. *epicus*, i aquest, del gr. *ἐπικός* id., derivat de *ἔπος, ἔπους*, 'paraula', 'recitat', 'vers, especialment l'èpic'. □ 1.ª doc.: 1803, Belv.; ja molt usat per MilàF, Verdaguer, etc.

Amb caràcter molt erudit, d'història literària, s'ha usat en el S. XIX *epos* m. 'poema èpic'.

DERIV.: *Èpica* f. [id., id.].

CPT.: *Epopèia* [1803, Belv.], pres del gr. *ἐποποιῖα* 'composició d'un poema èpic', 'epopeia', format amb *ποιέω* 'jo faig'.

Epicèn, V. cenobi Epicentre, V. centre Epicle, epicicloïdal, epicicloïde, V. cicle Epidèmia, epidèmic, V. democràcia Epidèrmic, epidermis, V. dermatosi

EPIDOT, aplicat abans com a adjectiu genèric de moltes espècies de minerals, i especialitzat després com a nom d'un ortosilicat de calci, pres del gr. *ἐπίδωτος*, adjectiu verbal del gr. *ἐπίδωμι* 'afegeixo, dono', 'em dono, m'estenc', i aquest, de *δίδωμι* 'jo dono'. □ 1.ª doc.: 1868, *SLitCosta*.

Epifenomen, V. fenomen Epífisi, epífis, V. físic Epifonema, V. fònic Epifragma, format sobre diafragma per canvi de prefix Epífrasi, V. frase Epigastri, epigàstric, V. gàstric Epigin, format amb el prefix gr. ἐπί i γυνή 'dona, element femení' (com androgen, poliginia, etc.).

Epiglotis, V. gлотis (GLOSSA) + Epigon 'creat posteriorment, successor tardà', format amb ἐπί i γίγνομαι 'sóc engendrat, creat'.

Epígraf, epigrafia, epigràfic, epigrafista, epigrama, epigramàtic, epigram(at)ista, V. gràfic Epilació, epilatori, V. pèl Epíleg, V. lògic

EPILÈPSIA, pres del ll. *epilepsia*, i aquest, del gr. *ἐπιληψία* 'interrupció brusca', 'epilèpsia', derivat d'*ἐπιλαμβάνω* 'agafo, intercepto, ataco', i aquest de *λαμβάνω* 'prenc, agafo'. □ 1.ª doc.: 1460, JRoig.

«Lo pobrellet / pres-lo l'espasme, / barretes, asme, / alferecia, / epilepcia, / e molt alforro / ---», *Spill*, 5248. «MALALTIES --- gota coral o mal de caure: morbus comitalis; epilepsia: morbus caducus; mal de ulls ---», OPou (*TbPu.*, 237). Apareix també una forma alterada *epilència* en alguns textos del S. XVI.

DERIV.: *Epilèptic* [c. 1500, Cauliac; *epilèntic*, segle XIV-XV, *AlcM*], ll. *epilepticus*, gr. *ἐπιληπτικός* id.

Analèptic, d'ἀναληπτικός id., derivat d'*ἀναλαμβάνω* 'reprenc, recupero'. *Epanalèpsi, d'ἐπαναληψις*

'repetició', derivat d'*ἐπαναλαμβάνω* 'torno a començar'.

Catalèpsia [Lab. 1888], pres del gr. *κατάληψις* id., derivat de *καταλαμβάνω* 'm'apodero de, ataco (malaltia)'; *catalèptic* [1888]. *Prolepsi, de πρόληψις, προλαμβάνω* 'agafo per endavant'. *Silèpsi* [*silemsis*, c. 1390, *Torcimany* I, 307, 274], de *σύλληψις* id., de *συλλάβω* 'ajunto'; *síl·laba* [Llull, *Obr. Po.*, ed. Rosselló, 202; *sil·laba*, c. 1390, *Torcimany* I, 60, 266, 267; II, 77], pres del ll. *syllāba*, i aquest, del gr. *συλλαβή* id., pròpiament 'conjunció, ajuntament'; *sil·labari; sillabatic* [*rim silhabicat*, c. 1390, *Torcimany* I, 295]; també *sillabejar, sillabeig, sillàbic; sillabus*, ll. *syllābus* 'llista, sumari'; *monosíl·lab* [-bo, Lacav.] i tant aquest com *poli-*: «yo no use de açò [l'apostrofar] (sí sols quant ajunte les diccions *monosylabes* ab les *polysylabes*, per a suplir la *synalepha*)», Carles Ros, *AdagesR*, 1736, p. 26.

20 *Epilobi*, pres del ll. botànic *epilobium*, format amb *λόβος* 'plomall', 'lòbul'. *Epilogar, epilogisme, epilogista, V. epíleg (LÒGIC)*.

Epímone, pres del gr. *ἐπιμονή* 'perseverança', 'insistència, descabdellament, treball del discurs', derivat d'*ἐπιμένω* 'persevero', i aquest, de *μένω* 'jo romanc'. 25 *Epínici*, pres del ll. *epinicion*, gr. *ἐπινικιον* id., derivat de *νίκη* 'victòria'.

Epipàstic, V. pasta.

20 *EPÍPLOON*, pres del gr. *ἐπίπλοον* id., derivat de *πλέω* 'jo suró', perquè és una membrana flotant a la superfície dels budells.

EPIQUEIA, alteració del gr. *ἐπιχεικεια* 'equitat', derivat d'*ἐπιχεικής* 'mesurat, equitatiu'.

Epiquerema, V. quiro- Episcopal, episcopat, episcopologi, V. bisbe

20 *EPISODI*, pres del gr. *ἐπισόδιον* 'part del drama entre dues entrades del cor', 'accessori', derivat de *εἴσοδος* 'entrada', i aquest, de *ὁδός* 'camí', amb prefix *εἰς* 'endins'. □ 1.ª doc.: 1695 [en la variant *episodo*, forma mal adaptada, des del fr. *épisode*].

45 DERIV.: *Episòdic*.

Èxode, pres del gr. *ἔξοδος* 'sortida', altre derivat de *ὁδός* 'camí'.

Mètode [-do, 1695, Lacav.; 1757, *DTol.*], pres del ll. *methodus*, gr. *μέθοδος* id., pròpiament 'camí per arribar a un resultat'; *metòdic; metoditzar, metodisme, -dístic*, i el compost *metodologia*.

Període [1695, en les formes afrancesades *perioda, periodo*], del ll. *periodus*, gr. *περίοδος* 'via que circumda, circuit'; *períodic* [1695, Lacav.], *periodicitat; periodista, periodisme*.

Sínode [*sinet*, fi S. XIII, *VidesR*; també formes com *sènet*, en Llull, etc.: «s'esdevenc que lo bisbe tenia *sènet* e preycava als clergues» (*Blanq.* II, 57.12); «esgleyes e clergues, e tots lurs drets --- requiren --- los bisbes en lurs capítols e en lurs *sènetes*», *Usatges* (NCL.,